

Høring om ulighed i sundhed

Sundhedsudvalget afholder **onsdag den 10. november kl. 9.00-11.30** høring om "Ulighed i sundhed" i Folketinget i Landstingssalen.

Formål

Formålet med høringen er at få belyst, hvordan ulighed i sundhed kommer til udtryk. Der kan ses på problemstillingen ud fra bl.a. sociale, økonomiske, geografiske og uddannelsesmæssige forhold. Udvalget ønsker at få belyst, hvordan disse faktorer spiller ind for borgernes og patienternes sundhed og muligheder for at få den bedste behandling. Høringen skal også belyse spørgsmål om sociale forskelle og strukturel ulighed, herunder brugerbetaling og forsikringer m.v., samt lige adgang til sundhed og forebyggelse - også for personer, som har særlige problemer eller udfordringer.

Høringen skal bl.a. belyse konkrete problemstillinger og forhindringer i forhold til ulighed i sundhed. Men der skal også drøftes og fremlægges forslag til, hvad der kan gøres, og hvor der kan sættes ind for at komme uligheden til livs.

Program

9.00-9.05	Velkomst og introduktion Rasmus Horn Langhoff (S), medlem af Sundhedsudvalget og ordstyrer under høringen - Velkomst og introduktion til høringen.
9.05-10.15	Oplæg fra inviterede oplægsholdere Korte oplæg (ca. 5 min.) fra inviterede oplægsholdere. Efter de enkelte oplæg kan udvalget (i første omgang) stille nogle få korte spørgsmål af afklarende karakter Henrik Brønnum-Hansen, lektor, Afdeling for Social Medicin, Institut for Folkesundhedsvidenskab Københavns Universitet - Social ulighed i sundhed i Danmark: Den sociale ulighed i dødelighed og levetid med godt helbred er steget i mange år. Den stigende ulighed fortsætter og ses både mellem uddannelsesgrupper, indkomstgrupper og erhvervsgrupper. Årsager til ulighed og foreslåede indsatser er beskrevet i en rapport fra Sundhedsstyrelsen 2020. I rapporten anbefales indsatser for børns tidlige udvikling og uddannelse, arbejdsmiljø og sundhedsadfærd, sundhedsvæsen, sociale indsatser og rehabilitering. Morten Sodemann, professor, Syddansk Universitet - Vi ved, der er ulighed i sundhed, og vi ved det hænger sammen med social status, uddannelse og indtægt. Vi ved desværre ikke, hvilke mekanismer som uligheden benytter sig af: Hvordan udvirkes ulighed i forhold til det enkelte menneske? Men man dør f.eks. ikke af kort skolegang, man dør af konsekvenserne i mødet med velfærdssamfundet. Voksne bliver syge i barndommen, men vi mangler en sundhedspolitisk kobling mellem børns opvækstvilkår og forebyggelse af kroniske sygdomme. Sygdomme spiller hinanden værre, end de er, fordi de optræder i bestemte sociale sammenhænge, og det er nødvendigt med en mere "økologisk" forståelse af ulighed, og hvor der skal sættes ind med nye tiltag. Leif Vestergaard Pedersen, Det Etske Råd, formand for rådets arbejdsgruppe vedrørende projektet om "ulighed i sundhed". - Det Etske Råd har taget emnet "ulighed i sundhed" til behandling. Drøftelser knyttet til emnet har ganske ofte afsæt i sundhedsvidenskabelig,

	samfundsvidenskabelig og økonomisk fagkundskab, mens rådets arbejde og den kommende redegørelse vil have etikken som fokus og de etiske dilemmaer og vinkler knyttet til en given ulighed. Arbejdsgruppen er ikke alene optaget af social ulighed i sundhed, men i sundhedsulighed i alle dens væsener, uanset hvad årsagen er. Arbejdsgruppens fokus er bl.a. rettet mod, hvordan man skaber en større grad af lighed. Peter H. Faarbæk, sundhedspolitisk konsulent, 3F - Ulighed i sundhed er en stor udfordring i Danmark, en udfordring som mange kortuddannede oplever i deres hverdag. Uligheden viser sig på mange områder og forstærkes ofte af såvel den enkeltes økonomi som f.eks. af hårdt fysisk arbejde. Uligheden er ikke statisk, men noget der kan mindskes med de rette politiske beslutninger fulgt op med ændringer i kultur og organisering. Karin Friis Bach, formand for Sundhedsudvalget, Danske Regioner - Regionernes arbejde for at komme den sociale ulighed i sundhed til livs: Hvordan skaber vi med en bred forebyggelsesindsats mere lighed i sundhed og råd til fremtidens velfærd? Hvordan arbejder regionerne for, at sundhedsvæsenet ikke forstærker uligheden i mødet med sundhedsvæsenet? Og hvilke opsøgende indsatser fra sundhedsvæsenet kan være med til at skabe mere sundhed for udsatte borgere, som ikke selv kontakter sundhedsvæsenet? Klaus Lunding, formand, Danske Patienter - Sundhedsvæsenets strukturer, kultur og ydelser skal gavne alle – uanset navn, titel og postnummer (Monitorering via en social variabel, bindende kvalitetstandarder for kommuner, systematisk inddragelse og differentierede løsninger og forløbsansvar for særligt sårbare m.m.) Thorkild Olesen, formand, Danske Handicaporganisationer - Ulighed i sundhed for patienter med kroniske sygdomme og handicap (Patienter med psykisk sygdom eller nedsat funktionsevne på grund af kronisk sygdom, ulykke m.v. oplever massiv ulighed i sundhed. Levetiden er kortere, livskvaliteten lavere, adgangen til sundhedstilbud ringere. Hvad kan der gøres?) Steffen Damsgaard, formand for Landdistrikternes Fællesråd - Præsentation af "Sundhedsoversigt for landdistrikter, mindre byer og større byer", som bidrager med viden om sundhedstilstanden i landdistrikterne. Konkrete tiltag som bør iværksættes for at sikre lighed i sundhed, bl.a. i forhold til læge- og apoteksdækning, samt en styrket forbyggende og social indsats m.m.
10.15-11.15	Spørgsmål/svar og debat Udvalget stiller spørgsmål til oplægsholderne, som svarer og kommenterer på spørgsmålene.
11.15-11.25	Afsluttende bemærkninger Korte afsluttende bemærkninger fra oplægsholderne på baggrund af høringen.
11.25-11.30	Afrunding Ordstyrer Rasmus Horn Langhoff (S), medlem af Sundhedsudvalget - Afrunding af høringen og tak for i dag.

Tidspunkt, form og afvikling

Høringen bliver afholdt onsdag den 10. november 2021 kl. 9.00-11.30 i Landstingssalen i Folketinget.

Høringen bliver afholdt som en offentlig høring og bliver tv-transmitteret på Folketingets tv-kanal og www.ft.dk.

Der er adgang til at overvære høringen som tilhører i mødelokalet i Folketinget. Der er et begrænset antal pladser, som fordeles efter et først-til-mølleprincip.

Høringen bliver indledt med korte oplæg (ca. 5 min.) af de inviterede oplægsholdere. Udvalget kan efter de enkelte oplæg stille nogle få spørgsmål af afklarende karakter, men det tilstræbes, at alle oplægsholdere kommer til orde og får givet oplæg i den første del af høringen. Når alle oplægsholdere har holdt deres oplæg, er der spørgsmål fra udvalget og debat.

Sundhedsudvalget inviterer Social- og Ældreudvalget og Udvalget for Landdistrikter og Øer til at deltage i høringen.

Baggrundsmateriale

Folketingets Biblioteket vil forud for høringen udarbejde baggrundsmateriale til udvalget. Baggrundsmaterialet vil også blive gjort tilgængelig på ft.dk.

Der kan foreløbigt henvises til:

- I regeringens forståelsespapir under punkt 3 "Et styrket velfærdssamfund" fremgår, at der skal tages initiativer med henblik på at skabe større lighed i sundhedsvæsenet.
- Danske Patienter har den 31. oktober 2019 sendt en række anbefalinger til Sundheds- og Ældreudvalget vedrørende geografisk og social ulighed i sundhed. (Bilag 57 - 2019-20): <https://www.ft.dk/samling/20191/alm-del/SUU/bilag/57/index.htm>
- Danske Regioner har afholdt en høring om ulighed den 7. november 2019: <https://www.regioner.dk/services/arrangementer/tidligere-arrangementer/sundhed-for-alle-2019>
- 3F: Ulighed i Sundhed <https://www.ft.dk/samling/20201/alm-del/SUU/bilag/143/2296959.pdf>
- Notat fra Danske Regioner om en fælles appel om en folkesundhedslov <https://www.ft.dk/samling/20201/alm-del/SUU/bilag/75/index.htm>
- Regionernes arbejde for mere social ulighed i sundhed: <https://www.ft.dk/samling/20201/alm-del/SUU/bilag/74/2278201.pdf>
- Danske Regioner: 360 grader rundt om multisygdom <https://www.ft.dk/samling/20201/alm-del/SUU/bilag/120/2287565.pdf>
- Sundhedsoversigt for landdistrikter, mindre byer og større byer udarbejdet af Region Midtjylland <https://www.ft.dk/samling/20191/alm-del/SUU/bilag/270/2159486.pdf>
- Sundhedsstyrelsen, Socialulighed i sundhed og sygdom: <https://www.ft.dk/samling/20191/alm-del/SUU/bilag/537/2240376.pdf>
- Sundhedsstyrelsen, Indsatser mod ulighed (2020): <https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2020/Indsatser-mod-ulighed>